

I god overensstemmelse hermed handler erindringerne kun lidt om selve studiet – selv om der findes interessante karakteristika af en meget menneskelig Aage Friis, en arrogant Erik Arup og en næsten uhyggeligt effektiv lektor Høeg. Langt mere drejer de sig om forfatterens travle virke – ofte med den elskede cello i hånd – i byens musik- og teaterliv, som kompetent leder af et græsk talekor, som statist på Det kgl. Teater og på Dyrehavsbakken, som professor Jørgen Jørgensens energiske og håndfaste promotor ved dennes opstilling som ledende senior i Studenterforeningen osv. – alt garneret med et fyrværkeri af morsomme anekdoter. De handler også om en selvhjulpne students mange gøremål for at finansiere sine studier: som kontormand – og periodevis leder – i onklens importfirma for radiokomponenter og som fuldtids talelærer ved Statens Institut for Talelidende. Erindringerne afrundes med en morsom beskrivelse af den afsluttende embedseksamen i vinteren 1934, der i forfatterens beskedne udlægning synes at have været noget chancebetonet, og fortællingen klinger stille ud med den unge magisters sommerlige cykeltur tilbage til Odense, efter at han ved et nyt – påstået usandsynligt – held havde opnået ansættelse ved Sct. Knuds Gymnasium.

Bogen tegner et morsomt omrids af en alsidig studentertilværelse uden utidigt »underviseri«. Noget, som Hæstrup – måske med rette – mener, at vi nu om dage har for meget af. Men til gengæld en tilværelse præget af aktiviteter, der gav et alsidigt indblik i livets mangfoldighed. En tilværelse fyldt med oplevelsestrang og mod på nye opgaver. En anmelder, hvis studietid lå i 1960'erne, kan nok undre sig en smule over den yderst beskedne rolle, tidens store verdenspolitiske begiven-

heder spillede i de dele af studentermiljøet, Hæstrup færdedes i. Det lukkede, nærmest provinsielle miljø omkring Frue Plads, som Hæstrup beskriver, er væsensforskelligt fra vore dages studentermiljø. Selv et provinsuniversitets korridorer prydes i dag fortrinsvis af så eksotiske budskaber som »Sovjet ud af Afganistan« og »USA væk fra El Salvador«.

Jørgen Hæstrup er et musiksk menneske, og erindringerne bæres af sted på lette vinger af hans underholdende og anekdotiske fortællekunst. Han behersker virkelig kunsten at fortælle en historie, så den både gavner og fornøjer. Samtidig er især bogens første del præget af en vis selvironisk distance, der giver den en let og morsom stil. Som de tidligere erindringsbøger er også denne af den slags, man læser i et stræk.

Knud J.V. Jespersen

Aage Damgaard: *Mit livs erindringer*. (Gyldendal, 1980). 180 s.

Denne erindringsbog er lun og redelig. Selvironisk uden koketteri, båret af forfatterens følelsesmæssige holdning til de ting, han har beskæftiget sig med og de resultater, han har nået. Forfatter er måske ikke det rette ord, da redaktør Helge Jensen har ført pennen; med respekt for Helge Jensens professionalisme er det netop Aage Damgaards tone og stil, der er ramt, og det er jo også meningen.

Aage Damgaard er en snurrig fætter og en filur, det er en del af hans image, men bag al elskværdigheden er der holdninger af en karat, som ikke alle bureaukrater har fattet. Hvordan kunne man overhøre hans moderne og genoplivende tanker i højskoleudvalget gennem 6 år (1954-60)? Han ville en højskole med et fagligt indhold, som højskolen havde, da den betød

noget. Tiden var nu mere med industrien end med landbruget, derfor måtte det faglige indrette sig herefter (Herning Højskole for tekstil- og beklædningsindustrien!) Men ørerne var døve, og så gik det da sådan, som Damgaard maliciøst bemærker, at nu er det ikke højskoleeleverne, der træder frem på vigtige poster, nu er det *forstanderne* fra højskolerne. Havde man lyttet til Aage Damgaard, havde det været til gavn for højskolen.

Højskoleelev, kunstselsker og erhvervsmand; det har været hovedrollerne i den udadvendte del af Aage Damgaards liv. Her i erindringerne fremtræder triumfen: samarbejdet med Carl-Henning og det værk, der kom ud af det på Angli-fabrikken og ligeledes det frugtbare samarbejde med havearkitekt C. Th. Sørensen. Det mod, Aage Damgaard viste ude i den midtjyske region, var stort. Han lod kunstnerne arbejde på stedet og fik et nært forhold til mange af dem. (»Jeg elsker ham til sidste krone«, sagde store Robert (Jacobsen)).

Det fremgår tydeligt af erindringsbogen, at Aage Damgaard har et horn i siden på bedrevidende intellektuelle og bureaukrater. »Man har ikke opdaget, at for at lede en kompliceret industri skal man have samme etiske holdning som en betroet embedsmand«, siger han. Hans erfaringer fra erhvervslivet er meget forskelligartede. Med lune fortælles om fiaskoer og succeser. Med brunkulsbrydningen gik det ikke for godt, og brødrene Damgaard endte sågar i Herning ret hos dommerfuldmægtig Thestrup, indbyrdes stridende. Heldigvis udvirkede Knud Thestrup et forlig. Bedre gik det med tekstilvirksomheden under krigen. Hvem andre end Aage Damgaard har bygget fabrik delvis med Grand Hotel i Odense som forbillede? Jo, selvironien gnistrer. Den, der læser denne bog, vil få et ind-

tryk af reel jysk liberalisme ud efter det radikale. Her, hvor Aage Damgaard nærmer sig midten af 60'erne, er det ikke skjorter (»den eneste garanti, man kan give på en skjorte er, at den kryber«) men bøffer, han specialiserer sig i; heldigvis er den væsentlige dekorkunst, som han har stået fadder til, sikret for eftertiden.

Men vigtigst er den personlighed og de rødder, der gjorde det muligt.

Ib Gejl

E.J. Saabye: *I medvind. En søofficers erindringer*. (Gyldendal, 1981). 179 s., ill., 158,- kr.

Der er to uomgængelige krav, som må være opfyldt, når man beslutter sig for at udsende en erindringsbog: man skal kunne fortælle – og man skal have *noget* at fortælle. Kontreadmiral E.J. Saabyes bog indfrier begge disse krav. Han er både en glimrende fortæller og en mand, der gennem et langt liv har oplevet mangt og meget, der nok kan interessere en bredere kreds af læsere.

Bogen samler sig – efter nogle indledende afsnit om bedsteforældrenes og forældrenes generation – om Saabyes 48 år i søværnets tjeneste. Forfatteren må have ført flittigt dagbog gennem årene, for han har nøje rede på alle datoer og udkommandoer og sågar også navne på både overordnede og undergivne på de forskellige tjenestesteder.

Det er således ikke så få af søværnets mere eller mindre kendte skikkelser, der passerer over bogens sider ledsaget af forfatterens venlige, men ikke tandløse kommentarer. Tydeligst tegnes nok billedet af viceadmiral Vedel, der som bekendt måtte træde til som værnets chef ved Rechnitzers fremtvungne afgang i 1940, en post han bestred helt til 1958.

Beskrivelsen af situationen omkring